

Theologiae Spiritualis Scholasticæ Et Moralis Tomvs ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Joannis Duns Scoti D. Augustino Conformem

In quo tractatur de Providentia Divina, Prædestinatione & Reprobatione.

Item de Fide Divina, ejus veritate, obscuritate & credibilitate

Bosco, Jean a

Antverpiae, 1686

Concl. I. Prædestinatio Sanctorum nihil aliud est, quàm præscientia & præparatio beneficiorum Dei, quibus certissimè liberantur, quicumque liberantur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73708](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73708)

verba repetit l. 1. retract. c. 9. & l. de gestis Pe-
lagii c. 18. ut probet oblivionem & ignoran-
tiam subiacere peccato, adducit: Cum David di-
xit delicta juventutis meae &c. & cum in lege sa-
crificia pro ignorantia sicut pro peccato offerantur. In
lege autem, secundum Aug. supra, pro negli-
gentiae peccatis offerebantur. Nec est verosimi-
le Davidem in ætate virili, in qua hunc Psal.
deceatavit, ignorantiam invincibili juris natura-
lis aut legis Mosaicæ laborasse.

Adde ipsos Pelagianos tandem admisisse ig-
norantiam, pro qua in lege sacrificia offere-
bantur esse vincibilem & ex negligentia: sed
retinendo caput doctrinæ suæ, dicebant eam si-
ne divinæ gratiæ subsidio vinci posse. Unde S.
Aug. eorum sententiam exponit dicens: Dum
tamen omnia potius disputet, quam ut oret & dicat:
da mihi intellectum &c. Vide supra n. 252. & no-
ta, quoties S. Aug. similia verba Pelagianorum
recitat, toties ab iis admitti postulat, ut taceant
tur ignorantiam in peccati penam infligi, &
luce divinæ gratiæ purgari. Ex his omnibus
concludamus, quidquid ex ignorantia perpe-
ram committitur, tunc tantum culpæ tribui,
cum ipsa ignorantia peccaminosa est: tunc au-

tem ignorantia peccaminosa est, cum præcessit
negligentia, aut aliud aliquid à nobis commis-
sum, à quo uti & voluntarii, ira & culpæ ra-
tionem trahat, sic ut formalis ratio voluntarii
& peccati primario & per se negligentia com-
petat, aut illi alteri. Tum negligentia in igno-
rantiam, ac postremò in illud, quod ex igno-
rantia fit vel omittitur, derivatur.

Et hæcenus quidem de gratia sufficienti &
possibilitate mandatorum satis, ut arbitror, pro-
ratione nostri instituti, quod non est tractare
de materia auxiliorum gratiæ, seu eorum con-
cordia cum libero arbitrio, id enim ex iustissi-
mis causis ab Ecclesia prohibitum novimus, sed
illa tantum examinare, quæ contra hæreticos
inter DD. Catholicos in Scholis, atque etiam
libris editis, hucusque citra offensam aut con-
tradictionem disputari consueverunt, inter quæ
merito censetur possibilitas observandi manda-
ta Dei: uti etiam prædestinatio, & reprobatio,
de quibus in reliqua parte hujus Operis sermo
nobis erit; ac primò quidem de prædestinatio-
ne, id est, de providentia divina circa creatur-
am rationalem efficaciter destinandam in si-
nem supernaturalem. Erit ergo

261.

SECTIO TERTIA

DE PRÆDESTINATIONE SECUNDUM SE.

Acturus de prædestinatione, in-
gredior mare magnum, & spatio-
rum manibus, ubi reptilia, quo-
rum non est numerus, difficulta-
tes, inquam, permaximæ, huma-
no intellectui inexplicabiles, idque sine nu-
mero, de quibus jure meritissimo exclamavit
Apostolus Rom. 11. v. 33. *O altitudo divitiarum
sapientiæ & scientiæ Dei, quam incomprehensibilia
sunt judicia ejus, & investigabiles viæ ejus! Quis
enim cognovit sensum Domini, aut quis consiliarius
ejus fuit? Ut proinde satis alicui videri posset,
in captivitate redigere omnem intellectum
suum in obsequium Christi, quam velle navi-
gare hoc mare tam periculosum, id est, velle
persecrari ea, quæ Deus voluit esse imper-
secrabilia, ne undis obruti, & ad scopulos elisi
in abyssum demergamur, hoc est, à recto tra-
mite fidei deviemus. Unde minimo minus ab-
fuit, quin calamum abjicerem, exceptoque labo-
re desisterem, ac verè dicerem, libentiùs disco,
quam dico, ne audeam docere, quod nescio.
Quia tamen scriptum scio: Sapientia (divina)
aperuit os matorum, & linguas infantium fecit di-
stintas, Sap. 10. v. 21. & considerans, quod ait
Apost. ad Philip. 1. v. 6. *Confidens hoc ipsum,
quia, qui cepit in vobis opus bonum, perficiet usque
in diem Christi Jesu, calamum relumpsi ferè ab-
jectum, nec dimittam eum, confidens hoc ip-
sum, quia, qui cepit in me opus bonum, perficiet
in laudem gloriæ gratiæ suæ, non in lau-**

dem meritorum meorum, quæ multa sunt, sed
mala.

Quid ergo? docebo quod nescio? Nequa-
quam: quippe scio hoc esse verum, quod fides
vera, antiqua, Catholica, quæ creditur & asseri-
tur prædestinatio Sanctorum, non esse convi-
cerit falsum. Porro hoc, & non aliud, intendo
docere; præsentem quidem Sectionem, quid sit
prædestinatio Sanctorum; subsequenter autem
tem, quosnam prædestinatio habeat effectus, &
quam causam. Dico igitur Primò:

CONCLUSIO I.

Prædestinatio Sanctorum nihil ali-
ud est, quam præscientia &
præparatio beneficiorum Dei,
quibus certissimè liberantur
quicumque liberantur.

Usque adhuc disputavimus de Providentia
Dei, partim in communi, partim illà,
quæ Deus omnes creaturas rationales sufficien-
ter dirigit in vitam æternam; nunc incipimus
tractare de ea, quæ aliquas rationales creaturas
efficaciter in eum finem destinavit, & vocari
solet prædestinatio, idque aptissimè, prout no-
tat Smiling. de Deo uno tr. 3. disp. 6. q. 5. in
principio: nam (inquit) præpositio Præ, æter-

2.

Hoc de ea
verè asseri-
tur, quod
fides Catho-
lica non co-
vincit esse
falsum.

3.

Etymologia
nominis
Prædestina-
tio.

4.
Optimè
quadrat in
providentiâ
supernatu-
ralem, quâ
aliqui effi-
caciter diri-
guntur in
vitam æter-
nam.
D. Tho.
Smiling.

5.
Quid sit
prædestina-
tio.

Rectè di-
cuntur im-
pii prædesti-
nati ad
mortem.
Concil.
Valenti-
num.

nitatem significat hujus providentiæ circa electos, ejusque antecessiorem ad tempus, quo ipsa mandatur executioni: Destinatio autem propositum significat transmittendi, adeoque transmissionem in proposito, seu transmissiōnem mentalem (ut ita loquar) nec non designationem aliquorum ad vitam æternam: hæc siquidem omnia apud latinos Scriptores designationis vocabulum significat, nimirum animo proponere, transmittere, designare.

Et ut prædestinatio est idem, quod antecedens transmissio, optimè hoc prædestinationis nomen quadrare in dictam providentiam supernaturalem, notat D. Tho. 1. p. q. 23. a. 1. in Corp. dicens: ad illud, ad quod non potest aliquid virtute sua natura pervenire, oportet quod ab alio transmittatur, sicut sagitta à sagittante mittitur in signum. Non potest autem (sublimit Theod.) suâ virtute pervenire ad finem supernaturalem, nisi à Deo supra naturæ debitum ad hunc finem sublevetur ac provehatur; & ided providentia Dei circa ipsum, quâ hoc ei præstat, rectè prædestinatio quasi transmissio nominatur. Quia etiam non omnes, sed quædam rationales creaturæ per hanc providentiam transmittuntur, & designatio propriè est unius vel aliquorum è pluribus signatio atque selectio; hinc etiam prædestinationis nomen, prout antecedentem designationem significat, merito illi providentiæ accommodatur. Demum; quia providentia non potest esse efficax circa electos, nisi ratione absoluti & efficacis propositi Dei, qui omnia operatur secundum consilium voluntatis suæ, sit, ut providentia illa rectè etiam sibi vendicat appellationem prædestinationis. Hucusque Smil.

Breviter dico: Prædestinatio in genere nihil aliud est, quàm æterna ordinatio, seu destinatio, constitutio, designatio, definitio, &c. Ita ut ly, *Præ*, non significet antecessiorem dignitatis, vel antecessiorem ad merita, ut quidam vult; sed solam antecessiorem durationis seu æternitatis ad nostrum tempus, ut communiter docent Theologi.

Et quoniam aliquis potest ordinari, seu destinari & transmitti non tantum ad gloriam, sed etiam ad poenam; hinc Patres Concilii Valentiniani sub Lothario Imperatore cap. 3. Fidenter (inquiunt) fatemur prædestinationem electorum ad vitam, & prædestinationem impiorum ad mortem. Idque juxta auctoritatem Apostolicam, quæ dicit: An non habet potestatem figulus luti ex eadem massa facere aliud quidem vas in honorem, aliud verò in contumeliam? Rom. 9. v. 21. Vbi (inquit d. Concil.) & statim subjungit: Quod si volens Deus ostendere iram, & notam facere potentiam suam, sustinuit in multa patientia vasa iræ aptata sive preparata (Vulgata editio legit: *Apta*) in interitum, ut ostenderet divitiis gratia sua in vasa misericordiae, quæ preparavit in gloriam. Ex quibus verbis concludit Concilium: Fidenter fatemur, &c. ut sup.

6. Utriusque hujus prædestinationis etiam D. Aug. meminit lib. 15. de Civit. c. 1. ibi: Quas

etiam mysticè appellamus civitates duas, hoc est, duas Societates hominum, quarum est una, quæ prædestinata est in æternum regnare cum Deo; altera autem num supplicium subire cum diabolo. Item Ezech. c. 100. ibi: Bene utens & malus tamquam summus bonus ad eorum damnationem, quos justè prædestinavit ad poenam, & ad eorum salutem, quos benignè prædestinavit ad gratiam. Similia habet alii locis, quæ nimis prolixum esset hic omnia describere. Neque contrariatur S. Prosper quando ad Object. 14. Gall. ait: Prædestinatio Dei semper in bono est. Nam continuo adjungit: Ad ad retributionem justitiæ, aut ad donationem penitus gratiæ. Ac si dicat (inquit Smil. sup. n. 20), hæc prædestinationis finem semper bonum esse, videlicet ostensionem justitiæ aut misericordie divinæ, licet terminus, ad quem quis prædestinatur, non semper sit bonum, sed aliquando malum poenæ.

Dicitur: *Malum poenæ*; quippe malum culpæ, quod simpliciter malum appellatur, nunquam esse potest terminus prædestinationis, teste Concil. Araus. sup. dicente: Aliquis ad malum divinâ potestate prædestinatus esse, non solum non credimus; sed etiam, si sunt, qui tantum malum credere velint, cum omni detestatione illis anathema dicimus. Hinc Concil. Tridentinum Sess. Can. 17. Si quis justificationis gratiam non nisi ex prædestinatis ad vitam contingere dixerit: reliqui verò omnes, qui vocantur, vocari quidem, sed gratiam non accipere, utpote divinâ potestate prædestinatos ad malum (scilicet culpæ) anathema sit. Nam, ut alibi diximus, & adhuc infra dicetur, Deus nequit esse auctor peccati, seu malæ culpæ, adeoque nec prædestinator.

Cæterum, ut bene advertit Theod. sup. cit. prædestinationis ad interitum suppliciumque interdum sancti Scriptores meminerint; nunquam tamen simpliciter, sed cum addito, ad interitum, prædestinationem vocant. Quamvis etiam Damasc. quamdam appeller lib. contra Manichæos prædestinationem antecedentem. Alii communiter solam consequentem voluntatem ad prædestinationem pertinere ajunt. Atque ita nunc loquimur cum scholasticis Doctoribus de ea prædestinatione, quæ sit providentia consequens & efficax circa salutem quarundam rationalium creaturarum. Ita Smil. Et nos enim illo, infra acturi de prædestinatione, quæ sit providentia consequens & efficax circa damnationem quarundam rationalium creaturarum, quæ solet uno vocabulo appellari à scholasticis Doctoribus reprobatio.

Supposita igitur hac explicatione nominis prædestinationis, nec non concessio, quod tali nomine significata detur (de quo nemo Catholicus dubitat, eum sit fidei ex diversis Scripturis, quæ paulatim in sequentibus addicemus) superest hic tractandum, quid sit illa res. Conclusio eam describit, quod sit: Præscientia & preparatio beneficiorum Dei, quibus certissime liberantur, quicumque liberantur. Hæc descriptio desumpta est ex D. Aug. lib. de Dono s. persever. cap. 14. ubi sic interrogat: An quisquam

dicere audebit, Deum non præscisse, quibus esset daturus, ut crederent? Aut quos daturus esset filio suo, ut ex eis non perderet quemquam? Quæ utique si præscivit, præscitò beneficia sua, quibus nos dignatur liberare, præscivit. Hac prædestinatio Sanctorum nihil aliud est, quam præscientia & præparatio beneficiorum Dei, quibus certissimè liberantur quicumque liberantur. Ubi Augustinus enumerat ea, quæ & formaliter constituunt prædestinationem, & eam consequuntur.

Rogas: quod sit formale constitutum? Respondet: præparatio beneficiorum, in qua tanquam radice fundatur illa præscientia, ut idem sit: Præscientia & præparatio, atque præscientia in præparatione fundata. Neque enim August. intellexit (ut Aliqui putant) scientiam simplicis intelligentiæ, quæ præcedit prædestinationem, aut scientiam conditionatam seu mediam: nam (inquit Smis. sup. n. 261.) præscientia dicitur scientiam, ab æterno antecedentem præscitum temporalem eventum; scientia autem simplicis intelligentiæ, & conditionata abstrahunt ab hac antecedente; quia multa dicuntur simplicis intelligentiæ, vel conditionatè scita, quæ nunquam sequuntur in tempore. Undè huc optimè accommodari potest illud S. Prosperi in Epist. ad S. Aug. ante lib. Aug. de Prædest. SS. Novo abfurditatis genere, & non agenda præscita consingunt (Semipelagian) & præscita non acta. Ita Theod.

Ut ut sit de illa accommodatione, ipse S. Aug. d. cap. explicat se loqui de scientia, quæ terminatur ad beneficia Dei, ut actum & absolute conserenda electis, quæ est scientia visionis, ibi: An quisquam &c. Vide sup. Et cap. 10. lib. de Prædest. SS. ait: Prædestinatio . . . sine præscientia non potest esse, potest autem esse sine prædestinatione præscientia. Prædestinatione quippe Deus ea præscivit, quæ fuerat ipse facturum. Unde dictum est (Ila. 41. juxta 70.) Fecit quæ futura sunt. Præscire autem potens est, etiam quia ipse non facit, sicut quæcumque peccata. Ergo secundum Aug. præscientia, quæ ponitur in descriptione prædestinatiōnis, scientia est visionis, & non simplicis intelligentiæ.

Nec obstat (inquit Theod. sup. n. 262.) quod d. cap. 14. lib. de Dono persever. præscientiam anteponat decreto voluntatis; non enim id facit, quia loquatur de scientia antecedente decreto; sed ut explicet contra Pelagium, & ejus reliquias, quæ præscientiā Deus præsciat nostra bona opera; & dicit Deum ea præscire, quia ipse in nobis facturum est illa; & quia nobis illa præparavit, & voluit, ut illa habeamus; non autem præscire, quia illa simus habituri ex nobis, ut hæretici illi asserabant. Hic enim & non alius erat scopus Aug. ut patet ex toto contextu cap. quod sic incipit: Item quod dixi: Salutem regionis hujus nulli unquam defuisse, qui dignus fuerit, & dignum non fuisse, cui defuit, si discutatur & queratur, unde quisque sit dignus, non defuit, qui dicit voluntate humanā: nos autem dicimus gratiæ vel prædestinationis divinæ. Inter gratiam porro, & prædestinationem hoc tantum interest, quod prædestinatio est gratiæ præparatio; gratia verò jam ipsa do-

natio. Quod itaque ait Apostolus (Ephes. 2. v. 9. & 10.) Non ex operibus, ne forte quis extollatur; ipsius enim sumus figmentum, creati in Christo Jesu in operibus bonis: gratia est. Quod autem sequitur: Quæ præparavit Deus, ut in illis ambulemus, prædestinatio est, quæ sine præscientia &c. ut supra.

Et post pauca: Quocirca prædestinatio Dei, quæ in bono est, gratia est, ut dixi, præparatio; gratia verò est ipsius prædestinationis effectus. Quando ergo promissit Deus Abrahæ in semine ejus fidem Gentium, dicens (Gen. 17. v. 5.) Patrem multarum Gentium posui te: Unde dicit Apostolus (Rom. 4. v. 16.) Idè ex fide, ut secundum gratiam firma sit promissio omni semini, non de nostra voluntatis potestate; sed de sua prædestinatione promissit. Promissit enim, quod ipse facturum fuerat, non quod homines (scilicet propriis viribus) quia etsi faciunt homines bona, quæ pertinent ad colendum Deum, ipse facit (suâ gratiæ efficaci) ut illi faciant, quæ præcepit; non illi faciunt, ut ipse faciat, quod promissit: alioquin ut Dei promissa compleantur, non in Dei, sed in hominum potestate est: & quod à Domino promissum est, ab ipsis redditur Abrahæ. Non autem sic credidit Abraham: Sed credidit, dans gloriam Deo: quoniam quæ promissit, potens est & facere; non ait prædicere, non ait præscire: nam & aliena facta potest prædicere atque præscire, sed ait: Potens est & facere, ac per hoc facta non aliena, sed sua.

Jam nemo non videt, nisi oculos habeat clausos, haud fuisse quæstionem Augustino eum Pelagio, & ejus reliquiis, an prædestinatio foret scientia simplicis intelligentiæ, vel conditionata, quam Recentiores quidam mediam appellant. De qua ergo? Existimo de scientia visionis, quæ Deus novit ea, quæ infallibiliter eventura sunt vel ex viribus naturæ, vel per specialem gratiam Dei. Hanc porro gratiam D. Aug. cum Ecclesia Catholica affirmabat necessariam ad omne opus bonum & salutare, etiam ad fidem seu initium fidei contra Pelagium & ejus reliquias: & præparationem huius gratiæ, quæ non est aliud, quam decretum efficax dandæ eam, vocat prædestinationem Dei in bono, quæ certissimè liberantur, quicumque liberantur, inquit Aug. d. cap. 14. de Dono persever. ut supra audivimus.

Sed hinc oritur quæstio: utrùm descriptio prædestinationis ab Augustino tradita, quæ est nostra Conclusio, sit adæquata, id est, comprehendat omnem prædestinationem. Enimvero si verbum, Liberari, propriè & strictè capiatur, prout supponit captivitatem peccati, clarum est non comprehendere prædestinationem Christi vel Angelorum; quoniam isti nunquam sub peccato fuere captivi. Et ita (inquit Smis. sup. n. 264.) haud dubiè liberationis vocabulum usurpavit S. Aug. cum ait, per prædestinationem electos liberari: sæpe enim, cum disputat de hominum prædestinatione, agit de segregatione electorum ex massa perditionis, & gratuitum beneficium huius segregationis contra Pelagianos, & Semipelagianos astruit, omneque humanum meritum à causa huius electionis excludit. Quod

11.
Prædestinatio est gratia præparatio, gratia verò prædestinationis effectus.
S. Aug.

12.
Non fuit quæstio S. Aug. cum Pelagio de scientia simplicis intelligentiæ.

Gratia est necessaria ad omne opus salutare

13.
An descriptio prædestinationis sit adæquata.

Offenditur quod non, si vocabulum liberationis strictè accipitur.

Quod subinde exemplo prædestinationis Christi confirmatur, non quoddam hæc etiam sit talis liberatio (nec enim exemplorum per omnia similitudo requiritur) sed quoddam sit gratuita electio. Prædestinationis etiam Angelorum & hominum eandem rationem esse agnoscit quoad hoc gratia electionis beneficium, & quoddam utrique per gratiam salvi fiunt.

14. *S. Aug. stricte illud accepit.* Augustinus ergo loco citato describit prædestinationem hominis lapsi: quæ descriptio, licet non sit adæquata, tamen sufficit ad institutum Augustini, qui occasione disputationis de gratia, per quam homo in tempore liberatur à massa perditionis, etiam de prædestinatione, prout talis gratiæ æternam præparationem importat, unà disseruit, eod quod in talis gratiæ præparatione, & exhibitione maxime elucet, illam esse meram gratiam, & minime sub meritum hominis cadere: natura enim sic lapsa, & per peccatum infirmata, sibi relicta, supplicio non præmio digna esse potest. Hæc tenus Smif. Ac post pauca: Addendum (inquit) ulterius est, et si ita stricte usurpaverit Aug. in ea descriptione vocabulum liberationis, largius tamen sumi posse, ut comprehendat præservationem à peccato, cui quis subiceretur, nisi gratia impediret, sive illa sit gratia hypostatice unionis, ut in Christo, sive gratia habitualis & actualis in Angelo & homine profectu Innocentiæ.

Smifing. Potest largius sumi.

15. *In Script. dicitur quis liberari à malo imminenti.* Sic passim in Scriptura sacra dicitur quis liberari à malo imminente, & non solum à malo, cui jam subiacet, ut Tob. 4. v. 11. Quoniam elemosyna ab omni peccato, & à morte liberat, & non patietur animam ire in tenebras. Proverb. 11. v. 4. Non proderunt divitiæ in die ultionis, iustitia autem liberabit à morte. Et passim alibi in Scriptura petitur liberatio à malis imminetibus; quod in quotidianis orationibus imitatur; & Ecclesia in commendatione agonizantium orat animas illorum liberari de laqueis peccatorum. Et ita intelligenda est descriptio prædestinationis, verbis S. Aug. assignata in Conclusione, ut sit adæquata, seu ut comprehendat omnem prædestinationem, quamvis Aug. ut dictum est, aliter sua verba intellexerit, nimirum de liberatione stricte dicta.

Ly. Liberari, debet sumi latius, ut descriptio sit ad æqualem. Quid si dixerò, etiam in his verbis sup. relatis ex cap. 10. de Prædest. 55. Prædestinatio est gratia præparatio, accepisse gratiam stricte ut contra gloriam distinguitur? Quippe (ut bene notat Smif. sup.) de electione ad gloriam non fuit ei lis cum Hæreticis, & totus illo cap. erat intentus, ut patet ex supradictis, ut probaret contra Pelagium, & ejus reliquias, gratiam stricte dictam esse necessariam ad omne opus salutis, etiam ad ipsam fidem.

Quomodo accipiendū ly Gratia, in his verbis: Prædestinatio est gratia præparatio. Nihilominus Smif. sup. n. 266. docet, gratiam ibi esse largè accipiendam, prout importat quodcumque gratuitum Dei beneficium, pertinens formaliter vel dispositivè ad æternam salutem electorum, adeoque ut importat etiam gloriam, quæ est formalis beatitudo. Nam (inquit ille) & gloria seu vita æterna gratia merito appellatur ad Rom. 6. v. 23. Gratia autem Dei vita æterna in Christo Iesu Domino nostro. Sive spectetur, ut est merces meritum, quia & ipsa merita fundantur in gratia, sive consideretur, ut secundum ordinem intentionis omnino gratis, & ante prævisionem meritum electis decretum est, juxta veriorum sententiam. Neque hinc sequitur, etiam ipsam prædestinationem esse gratiam; nam, quatenus importat liberam terminationem divinæ voluntatis ad salutem electis conferendam, gratuitum quoddam beneficium est.

16. *Smifing docet esse largè accipiendam.* Hæc, inquam, Sequela non valet: quia gratia in d. verbis Augustini non accipitur pro omni omnino beneficio gratuito; sed pro illo dumtaxat, quod transit in electos, estque adeo quidam effectus Dei ad extra. Unde, ut sup. audivimus, Aug. d. cap. 10. appellat gratiam, Donationem, id est, temporalem doni collationem. Et ibidem ait, gratiam esse effectum prædestinationis. Vide ejus verba sup. Ergo Aug. per gratiam non intellexit ibi prædestinationem, sed enim sensus esset, prædestinatio est prædestinationis præparatio, quod videri posset ablutio.

Quamquam alioquin D. Tho. 1.2. q. 110. ad in corp. non timeat, prædestinationem vocare gratiam, dicens: Quandoque gratia Dei dicitur ipsa æterna Dei dilectio; secundum quod dicitur etiam gratia prædestinationis, in quantum Deus gratia, & non ex meritis aliquos prædestinavit, sive elegit. Dicitur enim ad Ephes. 1. v. 5. Prædestinavit nos in adoptionem filiorum &c. in laudem gloriæ gratiæ suæ. Sed hæc est quæstio de nomine, de qua parum curandum, dummodo constet de re; scilicet per gratiam, quam respicit actus prædestinationis, non posse intelligi ipsam prædestinationem; sed eius gloriam seu vitam æternam, ut latius patebit Sect. sequenti, ubi de effectibus prædestinationis. Nunc aliquid de ejus certitudine dicamus, quam his verbis expressit D. Aug. in sua descriptione: Quibus certissime liberantur, quicumque liberantur. Et quidem hæc certitudo à nullo Doctore Catholico negatur, statimque ex Scriptura, & S. Aug. probabitur; estd difficile sit, eam conciliare cum libertate creatæ, ut patebit ex Conclus. sequenti, quæ talis est:

CONCLUSIO II.

Certitudo prædestinationis non præjudicat libertati creatæ.

Catholici omnes, ut jamjam dixi, affirmant prædestinationem esse certam, imò & hæretici, qui eam fatentur. Et ex hac certitudine (inquit Felix de Prædest. cap. 1. diff. 4. n. 1.) in varios errores hæretici declinaverunt: nam quidam antiqui, dicti Prædestinati dixerunt, non oportere, ut quis sit de sua salute sollicitus; nam quidquid agat, illud tandem complendum est, quod Deus certa prædestinatione, vel reprobatione decrevit: quem errorem allectivè non docebant, sed inferebant ut absurdum.